

12 november 2024, Eygelshoven

Aan:

Gasunie:

t.a.v. afdeling persvoorlichting

M.H.Gregoire

Postbus 19

9700 MA Groningen

E-mail Gasunie: M.H.Gregoire@gasunie.nl ; P.den.Haak@gasunie.nl ;

Deze brief wordt tevens aangeboden aan de persvoorlichter van de NAM per post en per e-mail via: NAM-communicatie@shell.com

Onderwerp: Aanbeveling voor een Inclusief en Privacygericht Platform voor Stakeholder
Inspraak en Duurzaam Beheer van Natuurlijke Hulpbronnen

Geachte persvoorlichters van Gasunie en NAM,

Als **Stichting de Kamer van Sociale Waarden** richten wij ons op **een duurzaam en rechtvaardig beheer van natuurlijke hulpbronnen in Nederland**. Wij benaderen u met enkele fundamentele vragen over **de herkomst, het eigendom en het beheer van aardgas**, in het licht van **recente onderzoeken** die wijzen op een mogelijke **abiotische oorsprong van aardgas**. Wij nodigen u graag uit om uw visie te delen op hoe aardgas als natuurlijke hulpbron transparant en inclusief beheerd kan worden, in lijn met de belangen van de samenleving.

Hieronder lichten we enkele thema's toe waarin wij uw perspectief zouden waarderen:

1. Transparantie en Publieke Verantwoordelijkheid

- **Vraag:** Hoe waarborgt Gasunie/NAM de transparantie van eigendomsstructuren, en in hoeverre zijn publieke belangen een factor in de besluitvorming?
- **Vraag:** Welke mogelijkheden ziet u om burgers en maatschappelijke organisaties een grotere stem te geven in de besluitvorming rond natuurlijke hulpbronnen?

2. Oorsprong en Toekomst van Aardgas

- **Vraag:** Wat is uw visie op recente bevindingen die wijzen op een mogelijke abiotische oorsprong van aardgas? Is er bereidheid om verder onderzoek naar deze hypothese te ondersteunen?

3. Maatschappelijke Bijdrage en Duurzame Ontwikkelingsdoelen

- **Vraag:** Hoe draagt Gasunie/NAM bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), met name gericht op inclusiviteit en eerlijke toegang tot hulpbronnen?

Stichting de Kamer van Sociale Waarden staat **open voor een dialoog met Gasunie en NAM** om samen te verkennen hoe **transparantie, maatschappelijke zeggenschap en duurzaamheid** in

het beheer van aardgas versterkt kunnen worden. Wij zijn beschikbaar om deze thema's in een gesprek verder te verkennen en gezamenlijk stappen te definiëren.

Wij zien uit naar uw reactie en zouden het zeer waarderen indien u binnen vier weken op deze vragen wilt reageren. U kunt ons bereiken via de contactgegevens onderaan deze brief. Wij staan open voor een gesprek over hoe wij deze maatschappelijke vraagstukken samen kunnen aanpakken.

Met vriendelijke groet,

Alexander Groenheide

Stichting de Kamer van Sociale Waarden
Laurastraat 87
6471 JJ Eygelshoven

info@dekvsw.nl

Bijlagen:

- Analyse: Het Rapport "**Underground Salt Precipitation in Supercritical Seawater**" en de Toekomst van Fossiele en Abiotische Natuurlijke Hulpbronnen;
- Het Rapport "**Underground Salt Precipitation in Supercritical Seawater**"
- Aanbeveling voor een Participatieplatform voor Publiek Eigendom en Herkomst van Natuurlijke Hulpbronnen;
- **Implementatie van een Privacy by Design Participatieplatform met SSI Wallet Applicatie voor Stakeholder** Inspraak en Transparant Debat over Natuurlijke Hulpbronnen

P.S. Deze brief wordt openbaar gemaakt op onze website, in lijn met onze kernwaarden van eerlijkheid, betrouwbaarheid en transparantie. <https://www.dekvsw.nl/geachte-persvoorlichter-van-de-gasunie-en-de-nam/>

Analyse: Het Rapport "Underground Salt Precipitation in Supercritical Seawater" en de Toekomst van Fossiele en Abiotische Natuurlijke Hulpbronnen

Het recent gepubliceerde wetenschappelijke rapport "**Underground Salt Precipitation in Supercritical Seawater**" (toegevoegd in de bijlagen bij deze Analyse) door Martin Hovland en collega's werpt nieuw licht op de manier waarop zoutafzettingen ontstaan onder extreme druk- en temperatuurcondities, zoals die voorkomen in diepe onderzeese omgevingen. Deze bevindingen hebben implicaties die verder gaan dan de geologie van zoutafzettingen; ze dagen ons traditionele begrip van aardgasvorming uit en openen de deur voor een heroverweging van de oorsprong van natuurlijke hulpbronnen.

Traditioneel wordt aardgas beschouwd als een fossiele brandstof, ontstaan uit organische resten die onder druk en over een zeer lange tijd omgezet worden in koolwaterstoffen. Dit '**biogene**' model heeft decennialang gediend als basis voor zowel wetenschappelijk onderzoek als economische modellen, die fossiele brandstoffen als schaars en eindig beschouwen. Dit perspectief heeft ook de juridische en economische eigendomsstructuren rond aardgas bepaald: het wordt gezien als een waardevolle, eindige hulpbron die voornamelijk in private handen rust en onderhevig is aan schaarste.

Echter, het fenomeen dat Hovland en zijn team onderzoeken, namelijk het ontstaan van zoutlagen door "**shock crystallization**" in superkritisch zeewater, wijst op de mogelijkheid dat abiotische processen – processen die niets te maken hebben met organisch leven – een rol kunnen spelen in de vorming van aardgas. Door moleculaire dynamica-simulaties en onderzoek naar omgevingen zoals **de Atlantis II Deep in de Rode Zee**, beschrijven de onderzoekers hoe zoutafzettingen zich onder specifieke omstandigheden vormen en hoe deze zoutlagen een potentieel effect kunnen hebben op de opsluiting en zelfs de creatie van gasophopingen.

Fossiele versus Abiotische Aardgasvorming

De kern van het debat dat uit dit rapport voortkomt, is de vraag of aardgas volledig fossiel van oorsprong is, dan wel abiotisch, of misschien zelfs beide. Indien er abiotische processen zijn die op geologische schaal continu nieuwe gasophopingen genereren, impliceert dit dat aardgas mogelijk niet een eindige brandstof is, zoals lang werd gedacht. Deze 'abiotische' theorie staat al langer in de belangstelling van wetenschappers en speculeert dat sommige gas- en oliereserves ontstaan zonder organisch materiaal als basis, maar door chemische reacties diep in de aardkorst.

Deze alternatieve benadering kan verstrekkende gevolgen hebben voor onze economie en energie-industrie. Het idee dat aardgas mogelijk een hernieuwbare hulpbron is, kan impliceren dat het model van schaarste en eigendom zoals dat vandaag de dag wordt toegepast, misschien niet houdbaar is op de lange termijn. Daarnaast plaatst het ook vraagtekens bij de ethische en maatschappelijke rechtvaardiging van private eigendomsrechten over natuurlijke hulpbronnen. Als aardgas in potentie voortdurend door de aarde wordt aangevuld, zou het argument kunnen

worden gemaakt dat het in het publieke domein thuishoort – als een gemeenschappelijk goed, eerder dan een exclusief bezit.

De Invloed van Economische Belangen op de Wetenschappelijke Consensus

De aanname dat aardgas per definitie fossiel is, heeft diepgaande economische gevolgen en is verweven met belangen van de olie- en gasindustrie. Deze sector heeft een gevestigde structuur opgebouwd op basis van het schaarste-idee en van exclusieve toegang tot deze zogenaamd eindige bronnen. Het zou dan ook begrijpelijk zijn dat gevestigde partijen zich terughoudend opstellen tegenover de abiotische hypothese, die het huidige economische model onder druk kan zetten.

Wetenschappelijke consensus wordt soms gevormd of beïnvloed door economische structuren en belangen. In het geval van fossiele brandstoffen zijn de economische prikkels vaak gericht op het maximaliseren van winst en controle over schaarse bronnen. Hierdoor kan de wetenschap – bewust of onbewust – neigen naar theorieën die deze schaarste ondersteunen. Een doorbraak in het idee van abiotische aardgasvorming zou niet alleen de wetenschappelijke gemeenschap, maar ook de juridische en economische eigendomsmodellen onder druk zetten. Als deze hypothese verder wordt bevestigd, zal het noodzakelijk zijn om eigendomsmodellen opnieuw te bekijken en mogelijk te herzien om ze meer in lijn te brengen met maatschappelijke belangen.

Een Nieuwe Benadering van Eigendom: Gemeenschappelijke Bronnen en Publieke Toegang

Het rapport roept op tot een heroverweging van eigendomsmodellen voor natuurlijke hulpbronnen. Als aardgas een continue, door de aarde aangevulde hulpbron blijkt te zijn, moet het niet langer uitsluitend in private handen rusten, maar eerder gezien worden als een gemeenschappelijk goed dat aan de gehele samenleving toebehoort. Dit vraagt om een paradigmaverschuiving, waarbij duurzaamheid en publieke belangen centraal staan in plaats van exclusieve economische winst.

Deze benadering vereist dat de samenleving als geheel meer invloed krijgt over het beheer van natuurlijke hulpbronnen. Het eigendom en gebruik van deze hulpbronnen moet transparanter en inclusiever worden, zodat burgers en niet-commerciële belangen een stem krijgen in het besluitvormingsproces. Dergelijke publieke zeggenschap zou bovendien kunnen bijdragen aan een grotere acceptatie van energiebedrijven in de samenleving en een versterking van het vertrouwen in de sector.

Call to Action: Creëer een Participatieplatform voor Transparant Beheer van Hulpbronnen

Om deze verschuiving naar een meer inclusieve en duurzame aanpak te realiseren, stel ik voor dat **alle betrokken stakeholders** – van **energiebedrijven** en **overheidsinstanties** tot **maatschappelijke organisaties** en **wetenschappers** – de handen ineen slaan om een **participatieplatform** op te richten. Dit platform zou als doel moeten hebben om een transparant en open gesprek te voeren over de oorsprong, het beheer en de eigendomsstructuren van natuurlijke hulpbronnen.

Dit platform zou moeten functioneren als een onafhankelijk forum waarin zowel private als publieke partijen openlijk kunnen bijdragen aan de discussie over fossiele versus abiotische hulpbronnen en de implicaties daarvan. Zo'n participatieplatform kan niet alleen bijdragen aan meer openheid en maatschappelijke betrokkenheid, maar biedt ook private partijen de kans om op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde manier hun toekomst veilig te stellen. Competentiegerichte samenwerking – waarbij kennis en middelen worden gedeeld tussen alle belanghebbenden – kan bovendien bijdragen aan het afzwakken van de negatieve opvattingen over de exclusieve eigendom van natuurlijke hulpbronnen door private partijen.

Een dergelijk platform zou ook kunnen helpen om mechanismen te ontwikkelen waarmee de samenleving actief kan participeren in het beheer van hulpbronnen. Dit “check and balance”-systeem kan ervoor zorgen dat economische belangen niet de enige drijfveer zijn achter wat als waarheid wordt beschouwd, maar dat er ruimte is voor een bredere en objectievere benadering van wetenschap en beleid. Wetenschappelijke ontdekkingen, zoals die van het Hovland-rapport, zouden hiermee de kans krijgen om de samenleving te informeren en niet alleen de commerciële belangen te dienen.

Door een participatieplatform te creëren waarin openheid en samenwerking centraal staan, kunnen we gezamenlijk werken aan een toekomst waarin natuurlijke hulpbronnen werkelijk ten goede komen aan iedereen.

Aanbeveling voor een Participatieplatform voor Publiek Eigendom en Herkomst van Natuurlijke Hulpbronnen

Om een transparante en inclusieve discussie te faciliteren over de oorsprong en eigendomsstructuren van aardolie, aardgas en kolen, raden wij de oprichting aan van een participatieplatform. Dit platform zou openstaan voor alle belanghebbenden, inclusief burgers, wetenschappers, overheidsinstanties en private energiebedrijven, en zou gericht zijn op het gezamenlijk verkennen van de herkomst van deze hulpbronnen en hun potentieel publieke eigendom.

Doel van het Participatieplatform

Het primaire doel van dit platform is om een brede maatschappelijke discussie te voeren over de aard van natuurlijke hulpbronnen en de economische en ecologische implicaties van hun eigendomsstructuur. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de herkomst van:

1. **Aardolie en Aardgas:** Mogelijk voor een groot deel van abiotische oorsprong, wat inhoudt dat deze hulpbronnen door geologische processen in de aardkorst ontstaan en onafhankelijk zijn van biologische afzettingen.
2. **Kolen:** Die deels abiotische en deels biologische oorsprong kunnen hebben, wat een meer genuanceerde discussie vraagt over hun herkomst en de consequenties hiervan voor eigendom en gebruik.

Aanbevelingen voor Platformfuncties

1. **Inclusieve Discussie en Onderzoek naar Herkomst:** Het platform biedt een open forum voor wetenschappers, beleidsmakers en burgers om inzichten te delen en samen te verkennen of aardolie, aardgas en kolen abiotisch zijn of een gemengde oorsprong hebben. Door deze discussie toegankelijk en transparant te houden, wordt het mogelijk om wetenschappelijke ontdekkingen breder te beoordelen, vrij van economische en private belangen die kunnen bijdragen aan eenzijdige interpretaties.
2. **Bepaling van Publieksrechtelijk Eigendom:** De uitkomsten van het platform kunnen dienen als basis voor beleidsvorming over het eigendom van natuurlijke hulpbronnen. Als een abiotische oorsprong wordt bevestigd, zou dit een sterke basis vormen om aardolie en aardgas als publieke goederen te beschouwen, beheerd in het belang van de samenleving. Dit zou impliceren dat het eigendom van deze bronnen naar een publiekrechtelijk kader verschuift, zodat ze breed toegankelijk zijn en duurzaam kunnen worden beheerd.
3. **Verbinding tussen Publiek en Private Belangen:** Het platform biedt ruimte voor private partijen om deel te nemen, zodat hun expertise wordt benut, maar zonder dat commerciële belangen de bovenhand krijgen in beslissingen die de samenleving aangaan. Door een gezamenlijke ruimte te creëren, kan het platform bijdragen aan een balans tussen economische haalbaarheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid.
4. **Onafhankelijke Beoordeling en Transparantie:** Het participatieplatform zou tevens gericht moeten zijn op transparantie en objectieve toetsing van onderzoeksresultaten. Door participanten toegang te geven tot onafhankelijke experts en wetenschappelijke analyses, kan men garanderen dat conclusies vrij van bias worden genomen.

5. **Flexibele Toepassing op Diverse Hulpbronnen:** Aangezien kolen een deels biologische oorsprong kunnen hebben, vraagt het eigendom en gebruik hiervan mogelijk een andere benadering. Het platform kan een kader ontwikkelen waarin verschillende natuurlijke hulpbronnen op basis van hun specifieke herkomst en eigenschap kunnen worden behandeld.

Verwachte Voordelen van het Platform

- **Duurzaamheid en Maatschappelijk Welzijn:** Door natuurlijke hulpbronnen mogelijk als publieke goederen te beheren, worden ze toegankelijk voor alle burgers en kunnen ze worden gebruikt met het oog op langetermijnwelvaart en milieubescherming.
- **Versterking van Maatschappelijk Vertrouwen:** Het platform biedt de samenleving een stem in het beheer van hulpbronnen, wat het vertrouwen in beleidsvorming versterkt.
- **Economische Stabiliteit:** Door publieke zeggenschap te vergroten, kunnen energieprijzen stabiel worden en kunnen opbrengsten uit hulpbronnen direct terugvloeien naar de samenleving.

Gevolgen van het Uitblijven van Een Inclusieve Benadering

Wanneer we geen inclusief participatieplatform instellen, blijven beslissingen over natuurlijke hulpbronnen vooral in private handen, wat de kans vergroot op **exclusiviteit** en **monopolies**. Het risico bestaat dat de voordelen van onze natuurlijke hulpbronnen niet breed worden gedeeld, en dat de publieke toegang tot energiebronnen in gevaar komt. Bovendien wordt het moeilijker om een **open discussie te voeren over de oorsprong van hulpbronnen**, waardoor we mogelijk vast blijven zitten in traditionele interpretaties die niet de volledige waarheid omvatten.

Conclusie

Een participatieplatform voor de herkomst en eigendomsstructuur van natuurlijke hulpbronnen biedt een unieke kans om maatschappelijke betrokkenheid en wetenschappelijke objectiviteit te combineren. Door gezamenlijk te onderzoeken of aardolie, aardgas en kolen abiotische of gemengde oorsprongen hebben, en door de mogelijkheid van publiek eigendom te verkennen, kunnen we een duurzamere, rechtvaardigere toekomst voor onze samenleving creëren.

Implementatie van een Privacy by Design Participatieplatform met SSI Wallet Applicatie voor Stakeholder Inspraak en Transparant Debat over Natuurlijke Hulpbronnen

Inleiding

Dit rapport beschrijft de ontwikkeling en implementatie van een participatieplatform dat op basis van Privacy by Design en Self-Sovereign Identity (SSI) technologie wordt opgebouwd. Het platform stelt stakeholders in staat om op een veilige, transparante en privacybeschermende manier deel te nemen aan een open debat over de herkomst en eigendom van natuurlijke hulpbronnen. Gebruikers kunnen deelnemen via een SSI-wallet applicatie, waarbij hun privacy gewaarborgd blijft en zij tevens hun competenties en inzichten kunnen inbrengen om het debat te verrijken en gezamenlijk oplossingen te ontwikkelen. Dit platform biedt een innovatieve benadering die gericht is op inclusieve samenwerking, inzicht en waardering voor individuele bijdragen, evenals uitgebreide faciliteiten om een open dialoog en evaluaties mogelijk te maken.

Doelstellingen van het Participatieplatform

Het platform heeft als doel:

1. **Stakeholderinspraak te vergroten:** door gebruikers de mogelijkheid te geven deel te nemen aan het debat en beleidsvormingsprocessen rondom natuurlijke hulpbronnen.
2. **Een open en transparante discussie over herkomst:** met betrekking tot de oorsprong (biotisch of abiotisch) van hulpbronnen zoals aardgas, aardolie, en kolen, en de daaruit voortvloeiende implicaties voor eigendom en beheer.
3. **Competentiegericht bijdragen:** Door de mogelijkheid voor elke deelnemer om vanuit zijn of haar expertise bij te dragen aan het vinden van oplossingen, het identificeren van kansen en het uitvoeren van risico-evaluaties.
4. **Privacybescherming van gebruikers:** Door een SSI-wallet te gebruiken en Privacy by Design toe te passen, blijft gebruikersdata volledig in eigen beheer van de deelnemers, met waarborgen tegen ongeautoriseerde toegang.
5. **Erkenning en waardering van bijdragen:** Het platform geeft waardering voor individuele bijdragen, wat een cultuur van respect en samenwerking stimuleert.

Overzicht van Faciliteiten van het Platform

1. **Self-Sovereign Identity (SSI) Wallet Applicatie:**
  - o Deelnemers gebruiken een SSI-wallet om zich veilig en anoniem aan te melden op het platform.
  - o Deze wallet geeft gebruikers volledige controle over hun gegevens en bepaalt welke informatie zij delen en met wie, wat de privacy waarborgt en manipulatie voorkomt.

2. Privacy by Design Architectuur:

- Het platform is ontworpen met privacy als kernprincipe, waarbij gegevensopslag tot een minimum wordt beperkt.
- Gegevens die worden gebruikt voor de besluitvorming en interactie zijn anoniem en worden beschermd door zero-knowledge technologieën, waardoor gevoelige informatie niet openbaar wordt gemaakt.

3. Stakeholder Inspraak en Competentiegericht Bijdragen:

- Gebruikers kunnen op basis van hun kennis en expertise bijdragen aan verschillende onderdelen van het platform, zoals het aandragen van ideeën, het formuleren van beleidsvoorstellen en het deelnemen aan risico-evaluaties.
- Er is ruimte voor projectteams waar deelnemers op specifieke onderwerpen samenwerken, zoals duurzaamheid, technologische ontwikkeling en maatschappelijke impact van natuurlijke hulpbronnen.

4. Mogelijkheden voor Debat en Dialoog:

- Het platform faciliteert open en gestructureerde debatten over de herkomst van natuurlijke hulpbronnen en eigendomsrechten, ondersteund door moderatorfuncties die discussies in goede banen leiden.
- Er zijn verschillende thema's beschikbaar, zoals duurzame energie, de ethiek van privaat vs. publiek eigendom, en het economische belang van natuurlijke hulpbronnen.
- Gebruikers kunnen deelnemen aan live discussies, fora, en polls om hun stem te laten horen en consensus te bereiken.

5. Risicotaxaties en Evaluaties:

- Het platform bevat tools waarmee gebruikers risico's kunnen identificeren, evalueren en bespreken, zoals de impact van eigendomsveranderingen op de samenleving en ecologische risico's van hulpbronnengebruik.
- Deze risicotaxaties worden vastgelegd in rapporten die toegankelijk zijn voor alle deelnemers, zodat beslissingen altijd gebaseerd zijn op transparante informatie.

6. Erkenning en Waardering voor Individuele Bijdragen:

- Een puntensysteem of waarderingsmechanisme geeft erkenning aan deelnemers voor hun inzet en waardevolle bijdragen.
- Deze waardering kan publiekelijk worden gemaakt binnen de community, wat de motivatie voor samenwerking en kwaliteitsbijdragen vergroot.

7. Open Toegang voor Nieuwe Deelnemers:

- Projectteams zijn flexibel en staan open voor nieuwe leden, waardoor het platform continu groeit en nieuwe perspectieven en expertises worden geïntegreerd.
- Voor degenen die willen bijdragen, worden er onboarding- en introductieprogramma's aangeboden om hen snel en effectief deel te laten nemen aan de verschillende onderwerpen.

Bestaande Projectteams en Open Deelname

Er zijn reeds verschillende projectteams opgezet die opereren binnen het platform. Deze teams richten zich op uiteenlopende onderwerpen, zoals energiebeheer, publieke eigendomsstructuren, milieubescherming en de herkomst van natuurlijke hulpbronnen. Deze projectteams verwelkomen nieuwe ideeën en bijdragen van een brede gemeenschap van experts, stakeholders en burgers. Het platform is opgezet als een transparante omgeving waarin iedereen vrijelijk kan participeren en bijdragen, ongeacht achtergrond of expertise. Daarnaast blijft de discussie continu open voor verdere ontwikkeling, wat de dynamiek en flexibiliteit van het platform vergroot.

Conclusie

Een participatieplatform dat werkt op basis van Privacy by Design en SSI-technologie biedt een veilige en effectieve manier om stakeholders en burgers te betrekken bij het gesprek over de toekomst van natuurlijke hulpbronnen. Door het aanmoedigen van competente bijdragen en open dialoog, en door waardering te geven voor individuele bijdragen, creëert dit platform een waardevolle ruimte voor inclusieve en verantwoorde besluitvorming. Bovendien verzekert het platform de bescherming van persoonlijke gegevens, waardoor gebruikers met een gerust hart hun expertise kunnen delen.

Een dergelijk platform, dat reeds gedeeltelijk operationeel is, staat klaar voor verdere ontwikkeling en samenwerking met nieuwe deelnemers. Dit biedt ons de kans om samen een duurzame en rechtvaardige toekomst te creëren voor onze natuurlijke hulpbronnen, waarbij de belangen van de gehele samenleving worden gediend en gewaardeerd.